

REDACTIA

Arad, Str. Aulich (Adam)

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria: pe 1 an fl. 10; pe 1/2 an fl. 5; pe 1/4 de an fl. 2.50; pe 1 lună fl. 1

N-rii de Duminecă pe an fl. 2.

Pentru România și străinătate: pe an 40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA
Arad, Str. Aulich (Adam)

INSERȚIUNILE:

de 1 gir garmond: prima-dată 7 cr.; a doua oară 6 cr.; a treia oară 4 cr. și timbru de 30 cr. de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Scrisori nefrancate nu se primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Demnitatea națională.

Acusările ridicate contra d-ului D. Sturdza, prim ministru al României. — Răspunsul.

La București domnii T. Maiorescu și Take Ionescu s'au aliat cu d-nii Școțescu, Flica, Bacalbașa și alți democrați, pentru-ca împreună să ducă lupta de răsturnare a actualului guvern al României ori cel puțin să provoace retragerea dlui prim-ministru D. A. Sturdza.

N'avem să ne amestecăm în luptele dintre partidele de dincolo. E treaba lor, cum se mențin și cum ajung la putere.

Campania recentă ne interesează însă de aproape. Pentru-că se întemeiază pe motive asupra cărora poate că am avea și noi un cuvânt de zis.

„Demnitatea națională”, ar fi cerând ca dl Sturdza să se retragă. Și anume nu numai pentru-că ar fi umilit România în fața lui Bánffy ci și pentru-că ne-a tradat pe noi, Românii din statul ungar.

Tradarea ar avea ca fond un pact tainic încheiat între d-nii Sturdza și Bánffy, pact în urma căruia s'a dizolvat comitetul național de la Sibiu, s'a refuzat subvenția (așa i-a zis oratorul din Senat al conservatorilor) gimnaziului de la Brașov și peste tot s'a zugrumat mișcarea națională atât în regat cât și la noi.

Plus decorarea lui Jeszenszky, visita oficerilor români la Brașov, — învinuiri ridicate în Camera, la Senat și în întrunirile de la Dacia de toți oratorii, începând cu dl Maiorescu și terminând cu dl Toni Bacalbașa.

Deoarece ce la noi ziarul care s'a făcut ecoul acușărilor din țeară n'a produs și răspunsul ce s'a dat „discursurilor judicioase și documentele” (cum le zice organul „autorizat” dela Sibiu) ale opozițiilor, pentru informarea deplină a publicului românesc și mai ales pentru ca un singur minut să nu fie tentați nici măcar naivii a crede că se pot găsi prim-miniștri români trădători, vom reproduce vorbirea ce dl D. Sturdza a ținut la Senat în ziua de 18/30 Martie drept răspuns la acușările ce s'au ridicat împotriva-l.

Domnilor senatori,

Veți înțelege ușor că la cetirea aceste declarațiuni făcută astăzi în Senat, după ce s'a făcut ieri în Camera deputaților, este natural ca să cer cuvântul pentru a arăta, nu cât această declarațiune are o formă și o concludiune insolită, ci pe ce baze subrede și slabe ea se ridică.

Pentru întâiași dată se produce faptul, cel puțin la noi, că o grupare politică vine să proclame că programul său de lucru parlamentar e obstrucțiunea, adică, nu numai abstențiunea dela orice muncă ci și împiedicarea altora de a lucra. Și această obstrucțiune se declară ca program parlamentar, nu numai de unii liberali, ci și de conservatori, bărbați cari se zic oameni ordinii. Amândoi au același scop: a împiedica libertatea altora prin obstrucțiune, cel d'întâiu întrebându-l ca un mijloc reacționar, cel din urmă ca un mijloc anarhic. Același țel nelegal, nemoral, nepolitic, urmărit de două grupări opuse.

Declarațiunea cetită de d. George Gr. Cantacuzino se bazează pe destăinuirile făcute

în parlamentul ungar în urma unei broșuri ungurești, tipărită la Budapesta.

Să vedem, d-ilor, ce destăinuirii s'au făcut în Parlamentul ungar, pentru ca să putem vedea întru cât această declarațiune e îndreptățită a se sprijini pe acele destăinuirii, pentru ca opozițiunea unită să se declare în stare de obstrucțiune.

D. V. A. Urechă. Cer cuvântul.

D. Prim-ministru. Precum opozițiunea-unită la 1888 a răsturnat un guvern, tot astfel se încumetă acum opozițiunea-unită de a răsturna alt guvern. Lucru stând astfel, mă simt mândru și fericit, căci precum opozițiunea-unită dela 1888 a fost îndreptată în contra celui mai mare bărbat de Stat al României din secolul nostru, acum altă opozițiune-unită s'a ridicat în contra mea (Aplause prelungite). Sunt mândru de aceasta, fiind că este cert că un om, care are mulți inimici, are și o valoare ce se măsoară cu mulțimea vrăjmașilor. Dacă cineva adesea poate să se înșele asupra numărului amicilor săi — asupra numărului inimicilor nu se poate nimeni înșela. În tot cazul, pozițiunea mea în această privire este clară și limpede, în cât și pentru aceasta mă pot socoti norocit. (Aplause)

D-ilor senatori! În Camera maghiară au vorbit trei persoane asupra unei broșuri anonime publicată în Budapesta, broșură care a deșteptat sentimentele de patriotisme și de grije ale opozițiunii unite, care până la acea broșură trăia în pace și în liniște.

Cel dintâiu care a vorbit asupra broșurii menționate în Camera maghiară, a fost deputatul Polonyi, care iată cum caracterizează broșura:

„Broșura anonimă zice: Bánffy, a urmat politica cea mai maghiară și mai națională. În realitate însă, Bánffy, cu politica sa, a sifșiat țeara noastră și a avârșit-o în pericole; iar pe Austria a adus-o spre respingerea elementului german și spre avântarea politicii federaliste slavone”.

În privința preținselor destăinuirii cari s'au făcut în Camera maghiară relativă la această broșură anonimă voi face o mică paranteză. Pentru ca o broșură anonimă, scrisă și tipărită într-o țară străină, să ridice opiniunea publică a unei alte țări, trebuie să fie astfel scrisă, în cât cel puțin în țara unde a apărut să fie judecată, de bărbați competenți din aceea țară, ca o scriere de o oareș-care importanță și greutate. Când însă asemenea broșuri nu se consideră că au vre-o importanță în țara în care s'au publicat, cu greu se înțelege ca ele să producă o emoțiune aiurea.

Am spus cum deputatul Polonyi a judecat despre acea broșură.

După deputatul Poloyi, a vorbit d. Szell ministru președinte al Ungariei; d-sa a spus: „Nu am timp să mă ocup de cine și din care parte aceste broșuri sunt scrise; voi zice chiar, că nu le citesc, că nu cunosc conținutul lor, și că nu voi să-l cunosc”.

Ministru președinte al Ungariei declară, într'un mod clar și precis, că broșura în chestiune nu are nici un fel de importanță. Inșă fiind că d. Polonyi zisese că aceea broșură dă pe față secrete de Stat, d. Szell adaugă că, „dacă însă în una din aceste broșuri vor fi secrete de Stat, nu numai, că nu voi aproba aceasta, ci din contră, voi cerceta afacerea”.

Acesta e conținutul declarațiunii primului ministru Szell; am tradus textul după Pester Lloyd, care s'a publicat în românește în ziare, cu unele schimbări, după cum e de obicei.

Un alt deputat al Dietei din Budapesta a vorbit asupra broșurii, d. Gajári aderent al baronului Bánffy. D. Gajári, a spus că — a cetit broșura cu atențiune, dar nu a „afiat nimic în ea, nimic ce nu era mai înainte cunoscut de ziare”.

Opozițiunea-unită se sprijinește dar pe o broșură anonimă, fără importanță, ca să facă un cap de acușățiune atât de gravă ca aceea pe care ați auzit-o în declarațiunea cetită de d. Cantacuzino.

Amicul d-lui Bánffy, deputatul Gajári, mai adaugă, pentru a caracteriza broșura: „autorul broșurii a exagerat multe; dar e cert că broșura conține și multe adevăruri”.

Să poate zice de admirații broșurii în chestiune că în orice scriere, cât de slabă ar fi, tot se pot strecura și adevăruri.

Răspund: se poate, dar în tot cazul trebuie examinată, cași aserțiunile sunt adevărate și cari nu sunt adevărate, și că este de la alt ceva, dar o mare asigură, de a le declara adevărate toate ca toțtaul.

Am ajuns acum la destăinuirile pe ale căreia baza d. George Gr. Cantacuzino a ridicat vocea sa și alor săi:

Zice d. Polonyi:

„Broșura enumără toate dispozițiunile luate de cabinetul Bánffy de patru ani înăpoe în chestiunea naționalităților. Astfel, e zice că a fost meritul lui Bánffy, că în România s'a răsturnat guvernul anterior și că a fost chemat Sturdza la ministru”.

Într-o aserțiune din această broșură anonimă, pe care nici d. ministru Szell, nici deputatul Gajári nu pun vreun temel, dar care a fost convertită în punct de acușățiune de către opozițiunea unită.

Vine o a doua aserțiune, făcută de d. Gajári, care zice:

„Broșura conține faptul că guvernul, declarat de incapabil de deputatul Polonyi, a avut oareș-care succes în politica naționalităților; și astfel nu se potrivește aserțiunea deputatului Polonyi, că cabinetul Bánffy a fost incapabil, cu aserțiunea broșurii, că baronul Bánffy — a dat direcțiune și politicii altor State.”

Aci, d. Marghiloman, în Cameră, și opozițiunea în publicațiunile ei, au amplificat textul broșurii, și în loc să citeze exact — „Baronul Bánffy a dat direcțiune și politicii altor state: — domniile lor, ca buni creștini, au citat astfel: — „Baronul Bánffy a înșărit asupra direcțiunii politice a României”.

Deosebirea e vederată și foarte mare între aceste două citate: dar ce face aceasta, când al un scop înalt înaintea ta — atunci e permis să falsifici actele, pe care vei să-ți spriginești o acușare, pe care nu ai cu ce să o susții în alt mod.

Pentru convinșiunea tuturor, citez textul german din „Pester Lloyd”: — „Wie sich diese Behauptung, lau welcher Baron Bánffy selbst der Politik fremden Staaten die Richtung gegeben hat, mit der fortwährenden Betonung der Unfähigkeit des Kabinetts Bánffy vereinigen lässt, zu beurtheilen überlässt Redner den Parteigenossen des Abgeordneten Polonyi.”

Nu se zice în broșură că anume asupra guvernului României s'a exercitată o înrurire ce se zice că s'a exercitată o înrurire asupra altor State, și din contextul vorbirii, din cele ce preced și din cele ce vor urma, se înțelege că aci e vorba de Austria, iar nu de România.

Aceste sunt conținutul desbaterilor din Parlamentul ungar. Ce destăinuirii reiese din aceste desbateri? Nici una.

D. T. Maiorescu. Cer cuvântul.

D. Dim. A. Sturdza, președintele consiliului. E o mare deosebire de la cele zise de broșură până la cele ce a afirmat erii d. Flava în Cameră și astăzi opozițiunea unită din Senat; și cu toate acestea, aserțiunile din broșura anonimă, amplificate, s'au pus înainte ca adevăruri incontestabile.

Ca și erii în Cameră, imi fac și astăzi în Senat datoră, de a răspunde opozițiunii unite și de a arăta Senatului că nimic, dar absolut nimic nu este adevărat din cele ce s'au scris în broșura anonimă și din cele ce s'au zis pe temelul acestei broșuri despre mine.

Eri în Cameră, opozițiunea unită a crezut că era de nevoie să și facă o intrare triumfală în Parlament, în tinziadu-mi o cursă în toată regula. Opozițiunea a crezut că mă poate prinde fără veste și că nu voi ști să răspund, ca și cum ași fi necunosător de afacerile țerei și fără experiență de a semenea manopere, ca cele întrebuintate erii și astăzi.

Constat că erii și astăzi opozițiunea afirmă că: cele relevate în broșura anonimă din Buda-Pesta sunt adevărate. Și s'a zis că ele sunt adevărate, pentru că cele publicate de broșură s'au contestat de nimeni în Parlamentul unguresc.

Oare așa să fie? (Va urma.)

Egala îndreptățire națională în Belgia este nu numai recunoscută pe hârtie, dar și întrupată tot mai mult în toate ramurile vieții publice; Flamanul e tractat ori-unde și în ori-ce privință întocmai ca și Belgianul, a cărui limbă maternă e cea franceză; în școli, la dirigătorii, înaintea justiției, în parlament, în comănduirea gardei civile. Printre lipsurile până acum neîndeplinite, Flamanii simț-se mai ales una: n'au încă universitatea curat flamană, deși la cea din Brucela se fac prelegeri și în a doua limbă a țării. Mai săptămâna trecută a venit la ministru de interne Schollaert o deputațiune a oamenilor distinși flamanii din diferite ocupațiuni, pentru a se ruga, ca universitatea din Gand să fie treptat-treptat prefăcută în una curat flamană. Conversațiunea toată a decurs în limba flamană, ear ministru i-a dat deputației cele mai bune asigurări.

Ca amănunt interesant amintim, că provocându-se la acele națiuni, care în patria-le n'au universitate proprie, deputațiunea Flamanilor a pomenit și de Românii din Ungaria.

Colecta Saguna — permisă. În virtutea unei ordinațiuni date de ministerul de interne, sosită la Sibiu zilele astea și având putere retroactivă, colectarea pentru monumentul marelui Andrei este nu numai concesă și de minister, ci și toate sentințele de confiscare și nensinșira a colectanților (date în com. Humedoaarei) sunt nimicite, având a se restituți sumele confiscate sau pedepsele încassate! Spre orientarea clerului și poporului nostru.

Pasivitatea Românilor este o chestie care preocupă presa maghiară acum mai mult ca sub guvernul Bánffy, sub care era să ajungă pasiviști și Ungurii. „Egyetértés” s'a și adresat dlui C. Brediceanu din Lugos, întrebându-l ce crede despre viitoarea atitudine a națiunii românești, fi-vom și mai departe pasiviști ori, după ce se va lărgei mai ales dreptul electoral, vom intra în alegeri.

D. C. Brediceanu răspunde foarte corect, că în merit numai conferința partidului național român poate da răspuns.

Câtă vreme însă poporul român stă ca încătușat prin ordinațiunile ministeriale, d. Brediceanu crede că despre acțiune politică om cu minte nici nu poate vorbi.

Ear din parte-i „Egyetértés” (nrul dela 9 Aprilie) crede că ordinațiunile ministeriale nu se vor revoca nici odată!

Scrisoare din Viena.

Insuflețirea tinerimei. — Primirea lui Bolcaș la Viena. — Vorbirile rostite. — 4/IV 1899.

Până când în fantasia jurnalelor ungurești, mică la suflet și înguste la minte, tinerul Lucian Bolcaș conspirează contra statului maghiar în Arad, noi ne simțim veseli și fericiți că putem să-l bineventăm cu căldură frățească în mijlocul nostru, putem să-l întindem o mână prietenească și să-l strigăm un „bine ai venit”.

Puternicii zilei l-au găsit periculos ideilor lor patologice de stat maghiar, i-au închis deci porțile aspirațiilor sale îndreptățite de o istorie a nu mai puțin ca 1700 de ani... au vrut să-l nimicească; însă această tentativă nelegală, poate că a întors arma cu tăișul contra lor.

Mediul social în care ai trăit timp îndelung...

lungat, are obiceiul să-și stirbească o bună parte din forțele tale care lucrează contra acestor mizerii, e natural deci, că trăind între asupritorii să simți fărădelegile lor, să nu le înțelege însă, căci, pentru a le înțelege ai lipsă de o comparație făcută între acele stări și altele mai bune, comparație la care nu poți ajunge decât parăsind un timp oarecare acel mediu.

Așa și cu dl Bolcaș. Esirea lui din patrie și alungarea lui la alte centre, în care sufletul se poate dezvolta liber, nu este în defavorul său, ci numai pentru binele lui, pentru întărirea forțelor sale sufletești. Ajuns în Viena, colonia și tinerețea română și-a ținut de datorință să-l primească astfel după cum abnegația luptei sale îl îndreptățeste să o pretindă.

Luni, a doua zi de Paști, s'a aranjat o mică convenire la care cu satisfacție am constatat că colonia și tinerețea și-a dat concursul necesar, participând în număr destul de mare.

La partea oficială presidiată de dl Alexandru Vaida-Vosvod, după deschidere, rostește un discurs plin de înșuș-tire la adresa dlui Bolcaș. Descrie stările de odinioară ale Eborului și Maramureșului, și căror locuitori, deși Români și cu tradiții atât de mărețe, mai că-și uitară de neamul și de limba lor; o tăcere neagră domnea asupra acelei părți, nici o mișcare, nici un semn de viață, și în acest timp atât de lipsit în fapte naționale, tocmai acolo se aprinde steaua reinvierei, tocmai acolo se ridică glasul ce chiamă la luptă. Nu vorbirea și mergerea lui la Turin au fost cauzele persecuției, că răsunarea contra acestei reinvierei care în cea mai mare parte lui îi compete, și frica de a nu se dezvolta chestia mai radical decât în ori-și-care ținut și-au făcut să-l alunge de la școlile din patrie, să-l nimicească viitorul.

Îi dăruie un „bine ai venit“, în speranța că nu va abdice de lupta începută, și o va continua cu putere îndoită.

Domnul Lucian Bolcaș, impresionat de solemnitatea momentului multămește pentru primirea festivă cu cuvinte alese și simțite.

El vesel de entuziasmul pe care-l află, vesel, convins fiind, că manifestarea aceasta de simpatie nu se face numai persoanei sale ci cauzei noastre naționale, sublimitatea acestei cauze a fost motorul care a intrunit pe românii din Viena, simpatia și dorul față de „sosește“ comuna unuțel împrejurul cărui să încheagă toate aceste aplauze; cu bucurie se va înrola și dinsul în șirul românilor din Viena, despre cari în timpul scurt cât a stat aici s'a convins că stau gata la postul lor.

Multămește încă odată și hea pentru colonia și tinerețea română din Viena.

Vorbește Domnul Mihai Popovici; arată cum o mare parte dintre Români, era convinsă că plutocrația românească și-a pierdut interesul față de mișcările noastre naționale, a devenit cosmopolită, o otrăvă pe cât de periculoasă pe atât de stricțioasă intereselor noastre; cazul dlui Bolcaș a dovedit întru-câtva contrariul, căci pe când inamicul va fi rinjit sarcastic, crezând că dată lovitură de moarte acestui tinăr, o inimă nobilă, condusă de cele mai ideale sentimente deschide porțile pe care dănsii credeau că cu degeți de fer o închiseră, și-i face posibil să și continue studiile acolo, unde numai ură poate suge și scârbă față de fapte atât de nesocotite. Este nobila persoană a dlui Nava Șomănescu, bătrân, tinăr însă în sentimente și iubire de neam.

Propune ca societatea să expedieze o telegramă de alipire și iubire acestui Mece-nate român.

Dl Titus Perția, vorbește cu multă căldură pentru cei 17 tineri eschiși dela facultatea din Oradea-Mare.

Acești 17 tineri formează aureola dlui Lucian Bolcaș, sunt tovarășii săi de luptă, cari au muncit, s'au jertfit dinpreună cu el; și de-a unuțel seceră laurii muncii sale, nu mai puțin trebuie să considerăm pe ceilalți. Propune deci să se expedieze o aderentă. Intre aplauzele insufleteite a celor de față. S'a mai vorbit mult; amintesc o simpatie odată la limba latinescă scrisă de dl I. Ganea dedicată dlui Bolcaș, pe care din cauza cuprinsului energie și a censurii ne-compatibile cu sfârșitul acestui secol, n'o pot reproduce.

Astăzi s'a continuat această plăcută seară, și după-țindu-ne am plecat adaugând în sufletul nostru încă o primă de scârbă față de o ordine socială putredă; mai alipiți de cauza noastră și mai convinși de sfințenia ei.

Emigrări cu grămada.

Drept dovadă despre fericirile obla-duirei maghiare slujească următoarele date asupra emigrărilor din Ungaria, date scoase din înșuși foaia oficială: „Statistikai Havi Közlemény“.

Datele acestea, care arată o continuă sporire a numărului emigranților ne dovedesc pe deplin, că bietul popor nu o mai poate duce în Ungaria și e silit să lase casa și masă și vatră și tot și să-și caute asigurarea traiului vieții în alte țări, la toată întâmplarea „mai mici“ ca Ungaria, dar nu așa de mașteră față de „străini“, cum e Ungaria față de însuși fi ei.

După cum spune oficioasa revistă statistică, în luna lui Februarie, s'au extradat cu totul 5814 pasapoarte. Cele mai multe pasapoarte s'au dat pentru locuitorii din comitatele Sibiu și Sáros. Pentru cel dintâiu s'au dat 590, ear' pentru cest din urmă 403. Partea cea mai mare din pasapoarte, 3329, sunt date pentru România, ear' pentru America 1397, celelalte se impart între celelalte țări din Europa.

Granița țării ungurești au trecut-o 36.798 înși. Afară s'au dus 19.436, au venit 17.362. Dintre cei care s'au dus din țară 12.520 au fost cetățeni unguri, ear' 6887 au fost străini.

Cei mai mulți s'au dus în România: 9098 cetățeni unguri și străini 4422, în Sârbia 2718 cetățeni din Ungaria și 1126 străini, iar în Bulgaria 146 d'aici și 508 străini.

Cei mai mulți trec pe la Predeal, urmează apoi Zimony și Orșova.

Prin aceste trei pasnuri au trecut cu totul 26.755 înși. Călătoria înspre România și Sârbia, mai ales prin trecătorile acestea se face.

Direcția statistice din Pesta ar face foarte bun lucru, când ar socoti numărul acelor Maghiari care s'au dus în România și azi nici cu spina-reă nu mai știu de țara care i-au născut și de limba „dulce“ ungurească. Prin asta am ști cel puțin, că câte suflete maghiare a cucerit România până acum.

DIN ROMANIA

Finanțele României.

Cele 10 luni ale anului bugetar 1898/99 arată un prisos de 15.116.116 Lei.

Ateneul român.

Conferința ce d. Dimitrie N. Comșa, avocat, a ținut Joi seara la Ateneu, tratând despre progresul social, a avut un succes desăvârșit.

Conferențiarul a fost viu aplaudat și felicitat de auditori pentru meritul cu care a dezvoltat interesanta d-sale conferință.

Deschiderea liniei ferate Ghimeș-Palanca.

La deschiderea solemnă a liniei Tergu-Ocna-Românești-Palanca, a fost oficios invitat între alții și ambasadorul austro-ungar, prințul Schönburg-Hartenstein, secretarul consulatului Dr. Musulin, atașatul conte Waldburg, atașatul militar Rozwadowski, precum și funcționarii ministerului lucrărilor publice și funcționarii superiori ai trenurilor. Oaspeții au admirat cu toții noua linie pe care au constituit-o numai inginerii români. La Palanca, ministrul Brătianu a închinat în semnătatea Regelui Carol I. și a Impăratului rege Francisc Iosif I. ear' prințul Schönburg a toastat pentru ministrul Brătianu.

Gara dela Ghimeș unde a trecut societatea din România, a fost înfrumusețată cu stindarde românești, austriece și ungurești.

Din Dieta maghiară.

Budgetul cultelor.

În ședința de Vineri a Dietei din Pesta a venit la rând desbaterea asupra budgetului resortului ministrului de culte.

Ministrul Wlassics și-a ridicat el cel dintâiu cuvântul și a dat socoteală despre lucrările sale și și-a motivat urcarea cheltuielilor trebuitoare pentru ducerea în deplinare a reformelor ce le a plănuit.

Încă de la începutul exposului său, ministrul Wlassics a duminat pe colegii săi deputați, că „cultura națională maghiară e steaua lui conducătoare“ și toate reformele pe care le pune la cale sunt menite să ridice vaza specifică a culturii naționale maghiare, fiind că „în aceasta e vraja aceea, care ne conduce la idealul național și al unității statului“, a zis ministrul Wlassics.

Reforme.

Dintre multele reforme pe cari le a promis Wlassics că le va face, sunt: reorganizarea planului de învățământ al școlilor populare, al pedagogilor, al școlilor medii, al școlilor civile, al școlilor superioare de fete, etc.

Congrua

Privitor la autonomia și congrua catolică Wlassics a spus, că până-ee nu se vor sfârși lucrările comisunilor, guvernul nu va face nimic în privința aceasta. Are nădejde însă, că nu vor trece anii statorni în lege și congrua, precum și autonomia catolică, vor deveni fapt.

Privitor la congrua preoților a catolici, ministrul Wlassics a zis următoarele:

„În budgetul prezent am luat 500.000 fl. pe seama preoților necatolici și 250.000 fl. pe seama preoților catolici. Când astfel am alcătuit budgetul, am făcut în speranță, că încă în anul acesta voi putea începe intragirea la 600 fl. Știu însă, că în înțelesul legii adusă, în care sunt înșirate taxativ venitele ce sunt a se lua în socotintă și cheltuielile ce au să se substragă, suma trebuitoare trebuie alcătuită încă de acum, asadar lipsa, azi încă n'o putem ști.

Astfel numai atunci când voi ști lipsa, voi începe intragirea. Eu voi lucra întru-acolo ca încă în anul acesta să pot intragirea cu 600. sau cu o sumă ce se apropie de 600 fl. Sum convins, că dacă-ee vor face cheltuieli mai mari, aceste vor fi votate ulterior, căci pentru un scop mai bun ca acesta nu se pot cheltui banii țării.“ (Aplause).

Școlile mai înalte.

Privitor la universități a spus, că va șterge doctoratul și că în unele studii, la diferitele facultăți, va introduce colociul obligativ. Examenul de stat se vor reforma așa fel, ca să nu mai fie de cât un singur examen de stat. Peste tot dorește ca „universitățile și academiile de drept din țară să devină „puternice centre de cultură maghiară“.

Reformarea școlilor medii.

După ce a spus că liceul liber să fie introdus în orașele din provincie, a arătat totuși, că tinerețea înclină mai mult spre cariera de funcționar.

Programul școlilor medii va purta un caracter național maghiar.

„Școlile cu limbă de propunere nemaghiară sunt strict supravegiate și se pune mare pond, ca în ele să se cultive „simțul patriotic“. Afară de lipsă, ca înspecționarea anumitor școale de ale naționalităților să se organizeze cu mult mai aspru și pe teremul acesta nu se va reține de la oare care inițiative, atât din punct de vedere administrativ, cât și din cel organizatoric.

Scolile de fete.

Din 25 școale superioare de fete, 14 de stat nu sunt de ajuns, a zis ministrul.

„Viitorul patriei și al maghiarimei atâră de la aceea, ca pe teremul acesta să începem o mare acțiune. Se vor întemeia noue școale de fete în Brașov, Bistrița, Sibiu, Neopanta și Rozsahegy“, a zis în orașe de ale naționalităților nemaghiare.

Scolile populare.

După-ee spune, că pe dascăli îi îndesăună, ca să pună mai mare pond pe „educația patriotică și religioasă“ își exprimă bucuria, că învățământul gratuit tot mai mare progres face. Din cele 1414 școale de stat în 393 învățământul e gratuit, ear' școlile economice de repetiție sunt preste o mie, a căror întemeiere a se mulțumi ministrului de agricultură.

„În privința statificării, sunt dușman și luirei. 1666 comune sunt luate în combinație la care rind pe rind va trebui să se întemeieze școale de stat. Cu 534 stau în târziu și în anul 1899 voi ridica 500, ear' pr. ste 5 ani 1000 de școale de stat. (Aplause). Pe tărîmul asta, la toată întâmplarea se arată progres, că-i până când în 1895 am cheltuit 930.000 fl., pentru școale de stat, azi s'asam 2.000.000. În 1896 erau 1697 învățatori, azi sunt 3000“.

Salarii învățătorilor.

„Pentru evincevenalul învățătoresc și pentru întregirea plății învățătorilor comunali și confesionali, am lupt în budget cu 110.000 mai mult, adică 600.000“.

O spune verde, că suma asta nu e în destulătoare și pe terimul acesta vor fi cheltuite cu mult mai mari. Căci paralel cu întregirea plății trebuiesc create nouă posturi de învățatori. (Aproape toți deputații strigă: *Le vom vota și primii*). În 1897 li s'au întregit plata până la 500 fl la 493 învățatori, până la 400 fl. la 3410 învățatori, astăzi li se întregesc până la 300 fl. la 433 învățatori, până la 400 fl., la 357 învățatori. În 1897 li s'au întregit salariile la 2903 învățatori, astăzi aproape la 4000 înși.

De încheiere, ministrul Wlassics s'a plâns, că impregiurările financiare nu îi permit ca să facă și mai multe inovații și și mai mult să poată lucra pentru „înaintarea culturii maghiare“ pentru care el, ministrul, e gata să-și jertfească toate orele vieții sale. „Dar“, onorată casă, sfârșește Wlassics, aceasta numai așa se va putea ajunge dacă întreagă societatea maghiară, fărăosebire de clasă, confesiune și partid ne va ajuta și sprijini în aceste țeluri mai și împaciuitoare“.

„Eu cer de la on. casă și de la fiecare fiu credincios al neamului maghiar sprijinul nobil și desinteresat. Mă rog, ca să primiți poziția“.

Discuția.

Esposeul ministrului, plin de cel mai cras șovinism, a fost primit cu aplauze de întregul parlament. Lucrarea pentru maghiarisarea școlilor confesionale a fost aprobată și de liberali și de pașoptiști, diacul care deputatul Boda Vilmos s'a și aculat imediat și a tămăiat cum se cuvine, pe ministrul Wlassics, încurajându-l și cerându-i, ca să întemeieze, cât se poate de multe școale maghiare de fete, căci învățând femeile nemaghiarilor limba maghiară, copiii lor încă o vor învăța. Nu primește budgetul numai fiind că nu i dă votul partidului de care se ține.

NOUȚĂȚI

Arad, 10 Aprilie n. 1899.

Siluirea maghiarisării. Corpul profesoral al școlii civile din Budapesta (cercul IX.) a luat decizia să roage atât pe primarul Halmos cât și pe consilierul școlar Szabó, ca în resortul lor să nu mai numească alți profesori, medici, funcționari etc. de cât pe aceia, care având nume streine se obligă ca să-i maghiarizeze. Estă în ce culminează cumintenia pedagogică a profesorilor maghiari.

Intoarcearea expediției științifice de la Sud. G. Racovița, părintele savantului român E. Racovița, care a plecat cu vaporul „Belgico“ în expediția științifică de la polul sudic, a primit Mercuri o telegramă de la fiul său din Punte renas (Chili), prin care i-se comunică fericita soțire a expediției, după o petrecere de 15 luni în lumea ghețurilor. Descrierile dlui Racovița se așteaptă cu mare dor, căci după-cum se vestește, expediția a descoperit mai multe țări în marea Wedell și mai multe mări înspre polul sudic. Expediția a mai găsit și munți vulcanici.

Inaugurarea liniei ferate Comănești-Palanca—Ghimeș, care face conexiune cu linia ungară de la Ghimeș, s'a săvârșit Joi, de față fiind și ministrul lucrărilor publice din România, dl Brătianu. Ministrul împreună cu mai multe notabilități din România a venit până la Ghimeș, pe teritorul cotelui Ciuc. Gara ungară de la Ghimeș a fost înfrumusețată cu stindarde românești. Consilierul ministerial Robitsch Sándor a bineventat pe ministrul României și și-a

exprimat nădejdea că cu linia cea nouă va fi un însemnat factor în viața economică a celor două țări și va întări legăturile de prietenie dintre Ungaria și România. Ministrul Brătianu a mulțumit pentru frumoasa primire și a vizitat apoi gara unde s'a servit un dejun. În răstimpul dejunului a sosit și telegrama de binevențare a ministrului din partea directorului căilor ferate Ludvig Gyula. După dejun societatea românească s'a depărțat către Palanca, pe teritoriul României.

Cu două măsuri. În conveatul reformatorilor din țară s'a raportat, că li stă la dispoziție 75.000 fl. ajutor extraordinar de stat pe scama preoților. 47 preoți din ținutul de lângă Dunăre vor căpăta 4920 fl.; în ținutul de peste Dunăre 73 preoți : 8780 fl.; în cel de dincoace de Tisa, 153 preoți 16.070 fl.; în cel de peste Tisa 200 preoți 19.600 fl., ear' districtul Ardealului va căpăta 25.630 fl.; ear' se vor împărți între 276 preoți. Ajutorul e pus la dispoziția autorităților bisericești și guvernul nu se amestecă și nu pretinde ca preoții să prezente cvitețe solgăbirșilor, după cum se face cu preoții noștri.

Urmașul comandantului de corp din Zagreb. Archiducele *Leopold Salvator* va fi născut comandantul corpului de armată din Zagreb în locul generalului de cavalerie Anton Bechtolsheim, care va trece în pension. Foile din Croația se iu despre fostul comandant Bechtolsheim, că el a pricinuit amânarea congresului bisericesc al bisericii sârbești, fiind că nu s'a învoit, ca să dea armata trebuincioasă pentru f. cerea onorurilor militare patriarhului Brankovici, acuzat public, că e un „hoț ordinar“.

Băile herculane în anul trecut au avut 10.275 vizitatori. În anul 1897 numai 8924. Foaia de specialitate „*Deutsche Medizinische Zeitung*“, vorbind despre băi spune foarte bune lucruri despre România din Mehadia și jur, ear' medicilor de la băi indeosebi dlui Dr. Vuia li aduce meritate laude.

Neolog. Sotia dlui George Borzea pamoch gr. or. în Coveș, *Paraschiva*, a răposat în 24 Martie st. v. a. c. la 2 ore p. m. în al 44-lea an al vrștei. Inmormântarea s'a făcut la 26 Martie. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată.

16.000 florini a dăruit ministrul de culte comunei Kis-Orosz, comit. Torontal, pentru clădirea unei școli de maghiarizare.

Remunerarea preoților catolici. Cu prilejul debaterii budgetului Cultelor, după cum aflăm din foile maghiare, Tisza Kálmán a cerut ca încă în anul acesta să se ia în budget sumele trebuincioase pentru salarizarea preoților catolici. Budgetul Cultelor se va discuta probabil azi.

108 milioane exemplare de ziare au fost expedate prin poștele ungare în anul trecut 1898; cu 16 milioane mai mult decât în 1897. Pentru a înlesni slujbașilor numărarea exemplarelor și a cruța timp, directorul general al poștelor a inventat un aparat special, care simplifică întru atâtă muncă, încât se câștigă 50-60% de timp.

Morminte romane în — Viena. Pe piața „Fleischmarkt“ din Viena se fac acum săpături pentru zidirea unui nou canal mai adânc d'a lungul străzilor. Zilele trecute lucrătorii au descoperit o criptă, zidită din piatră nisipită, cam 2 metri lungă, despre care arheologii s'u pronunțat, că este un mormânt dublu roman. S'au găsit în cripta ca oseminte: un cap, ossele părților de trup până la șolduri, și ale pulpei de sus; pe urmă: firmituri de sticlă și bucăți de lut.

Și în America cei dintâi! Ziarele maghiare aduc amănunte despre vestitul hoț Rohner Livos, incassatorul din Budapesta al unei fabrici, care după-ace a furat banii fabricii, a fugit în America și aici însă el a continuat să-și manifesteze „virtușul patriotic“, așa că în curând vreme a a-

juns în discuție cu poliția, care l'a pus pe o lună la răcoare.

Mai interesant e că Rohrer ajnșese incassator după-ace facuse 12 ani temniță pentru... omor.

Din „faini“ oameni se recrutează în Ungaria „incassatori“! De aceea ajung vestiți chiar și în America!

Moșia dela Petriș s'a vëndut în licitație publică. A cumpărat-o cu 490.000 fl. contele Zdenko Kinsky. Moșia era hipotecată la „Pesti Hazai“ de vechiul proprietar Ūrményi Pál.

O epistolă de la d. Ch. Loiseau. Ilustrul colaborator de la „*Revue des deux Mondes*“ și autorul atâtor articole publicate în presa parisiiană în favoarea cauzei Românilor din Ungaria, a fost, cum se știe, scos afară din Austro Ungaria la începutul lunii Februarie. D. Loiseau s'a dus la Roma, unde se află și acum. De acolo a scris dlui V. A. Uscchiă însărținându-l să spună compatrioților d' sale, că această brutalitate a guvernului unguresc n'a făcut de cât se stringă și mai tare legăturile care-l unesc la naționalitățile sacrificate politicii unguresci și că se prepară a da despre aceasta o nouă probă în curând.

Am putut constata, adaugă ilustrul fioromân, chiar din primirea ce mi s'a făcut în Italia, că numărul nescimicilor acelei politici merge sporind și că ziua revanșei va veni.

Neamurile vezându-se huiduite din toate părțile și mai ales simțind că li se sparge clica ce atâtă vreme a stors diecesa, s'au gândit acum una și bună: să pună în mișcare preoțimea și învățătorimea, cel puțin în pašalicurile unde sunt stăpâni cumnații Voica și Putici. Pe Joi, 1/13 Aprilie, au plănuit o conferință intimă ce s'ar ține în școala din Lipova. Că ce spirit domnește de altfel între preoții chiar din aceste protopopiate dovedă sunt următoarele rânduri ce ni-se scriu pe una din scrisorile cu care capelanul Ioan Cimponeriu (din Lipova) cere adesiunea preoților și a învățătorilor. Eată ce ni-se scrie adică: „Vă trimit scrisoarea asta spre folosire. Satrapii ne indeamnă să băgăm mâna în cuibul cu vespi. Jos cu satrapii cari ne sug puterea. Zilele trecute a fost la Lipova, în cauza acestei conferințe plănuitorii Rotariu et pașa Putici. Consimțim și noi cu D. V., semn că foaia D. V. e foarte luțită pe aici. Pășii numai înainte!“

Vă să zică neamurile nu se mulțumesc că trăiesc, ei l'au scos din rezervă până și pe d. Rotariu, pentru-ca împreună să uneltească spre asigurarea și mai pe departe a domniei ce simt că le scapă din mână. Vom vedea și noi cari preoți și învățători se vor înjosi a trage la carul sistemului corupției, cum îl numea d. Rotariu înainte ca neamurile să-l fi ales director la banca „Timișeană“.

Ear pentru-ca să se convingă și cei din cercurile Lipovei și a Timișorei, le vom pune pe Joi, la dispoziție în foi volante jaiba către metropolitan Miron, în care d. Rotariu în chip atât de clasic zugrăvea sistemul neamurilor.

Omagiți dlui Sava Șomănescu i s'a expediat la București următoarea telegramă:

„Colonia și tinerețea română din Viena întrunită spre bineventarea studentului marșal Lucian Boceaș cu viu entuziasm Vă aduce omagiile sale asigurându-vă de admirațiunea și iubirea sa—Vă urează mulți fericiți ani.“

A. Vaida Voevod, M. Popovici, Tilenschi, Petcu, Atanasiu, Murgoci, Ivan, Dr. Cuparescu, Dr. Doctor, Dr. Calinciuc, Dr. Popovici, Dr. Bodea, Stirbu, Ilici, Perția, Tilea, Sassu, Dr. Georgiu, Dr. Corinna, Ganea, Vodă, Procopov, Lirco, Malinașu, Dracinschi, Ștefureac, Simionescu, Bleu, Muntean, Păscuțiu, Barbul, Mândrilă, Turcan, D. Turcan, Dr. E. Solomon, Crăciunescu, Grigorevici, Dr. Preda, Procopovici.

Ear celor 17 tineri es. hiși dela facultatea de drept din Oradea Mare:

„Adunați spre bineventarea colegului Vostru Lucian Boceaș, cu iubire frățească și sinceră simpatie, vă dorim putere sufleteas-

că în continuarea luptei începute, pentru gloria aspirațiilor noastre comune.

(Subscriși cei de mai sus!)

Orașul Igló pentru maghiarizare. Consiliul comunal din Igló a hotărât contractarea unui împrumut de 405.000 fl. pentru întemierarea de așezăminte maghiarizatoare. Locuitorimea orașului Igló, în trei părți ale ei, e slovacă și nemțesească.

Ovrei din Brașov pentru limba maghiară. Deodată cu droșia de funcționari, Brașovul a fost năpedit și de un însemnat număr de Jidanți. Israelii ortodoxi de acolo au luat hotărârea ca de acum înainte atât în viața bisericească cât și în reuniunea „Khevera Kadisha“ nume limba maghiară să se vorbească și folosască. Ungurii din Brașov au deci de ce se bucura.

Un șef de poliție otrăvit. Chinezii au otrăvit pe șeful poliției din Hong-Kong.

Nebunia în Ungaria. Deoarece casele de alienați din Ungaria așa sunt de ticsite, încât numai cu foarte mare anevioie mai pot fi primiți nebuni în ele, ministrul de interne a adresat la toate comitatele o ordonanță circulară, după care autoritățile respective trebuie să înainteze casei de alienați dinainte o petiție pentru permisiunea de a trimite bolnavul, ceia-ce nu era până acum.

„Taina celor 12 Vineri mari de peste an și rugăciune pentru vremuri grele“ este titlul unei broșuri, ce a apărut la institutul tip. „*Minerva*“ din Orăștie, edată de d-nii: Iosif Tabăcariu și Ilie Turdașan.

Prețul 10 cr. Doritorii a o avea, să grăbească cu procurarea.

PATRIARHUL BRANKOVITS.

Documentele pe baza cărora episcopul Zmeianovici a ridicat acuză contra patriarhului Brankovici, sunt, precum am mai amintit, două scrisori, ce le-a primit el de la Paia Eremici, mare proprietar, director al casei de păstrare, membru în congregație și al comunei Chichindamare, un bărbat precum el însuși zice, care de 25 ani ia parte cât se poate de activă „la trebile bisericești naționale ca deputat congresual, ca membru al mai multor corporațiuni bisericești, în care treburi am figurat ca scrutător de conturi ale mănăstirilor, ale comitetului congresual și ale fondului eparhial din Timișoara“.

Acest bărbat în lunga sa scrisoare, concepută în termeni peste tot jeluitori, zice într'alte textuale, că „isprăvile murdare, (ale lui Brankovici) pe care le-a făcut în posturile sale oficiale, ear' mai ales defraudățiunile sevârșite de el în averile bisericești, dejosesc, ba chiar aruncă în tină demnitatea patriarhului sârbesc și a arhidiecesei din Carloveț“.

„Ca organ exmis din oficiu, cercetând socotelile lui Brankovici, pe care el le a condas ca episcop în Timișoara, am dat de cele mai murdare defraudări, prin care el a păgubit averile bisericești naționale cu sume foarte însemnate“... și sunt gata, în orice vreme, a adeveri învinuirile mele prin acte și cărți oficiale“.

„Și câte de acestea se află în altă parte cari nu se pot descoperi, deoare-ce el însuși ca episcop primia ban și nu purta nici un fel de cărți ori socoteli“.

Indemnând pe episcopul Zmeianovici la acuză zice:

„Ca biserica și țeara să scape deodată de acest defraudant ordinar, care spre rușinea bisericii noastre ocupă postul de patriarh sârbesc. Teodată aștept, că Preasfinția Ta vei refusa a lucra laolaltă cu un defraudant așa de notoric. Ba eu de-adreptul ca datoriuță vă impun toate aceste, declarând că vina de urmările acestor stări rușinoase are să cadă înaintea urmașilor și a lui Dumnezeu, asupra D-zeu că i-

prin tăcere și acoperirea murdăriilor lui Brankovici v'ați face complicele lui“.

A doua scrisoare emană de la Ștef. Pavlovici, fost contabil timp, de 7 ani, la fondurile bisericești, pe care Brankovici îl destituise, bănuindu-l simplu că el dă datele necesare la învinuirile de mai înainte. El scrie între altele:

„Dați-mi voie ca să mă exprim în mod așa de grosolan, dar' îmi veți permite a spune, că un pungaș ordinar și murdar este Sfînția Sa din cauza isprăvurilor sale murdare“... Rugându-se, ca să se pună la cale cât mai curând o cercetare privitor la aceste isprăvuri, pe care le aminteste pe scurt numai cu câteva nume zice: „apoi va fi grija mea, ca cu documente să dovedesc faptele murdare ale lui Brankovici. Îmi veți da voie, P. S. Ta, dar' este și oare-cum datoriuța D-tre a o face, căci printr'o astfel de pășire a-ți mântui onoarea episcopilor sârbești; și oare poate fi mai mare decadentă, decât când pe scaunul patriarhal șede un pungaș ordinar“.

În acuză sa, episcopul Zmeianovici repețește de mai multe ori aceste epitete și espresuni, garnisindu-le încă și cu altele.

Invitare la abonament

Decshidem prin aceasta abonament pe Quart. II 1899 la

„TRIBUNA POPORULUI“

Condițiunile de abonament, însemnate și în fruntea foii, sunt cele următoare:

În Monarchie:

Pe un an . . . . . fl. 10.—
Pe 1/2 an . . . . . „ 5.—
Pe 1/4 an . . . . . „ 2.50
Pe o lună . . . . . „ 1.—

Pentru România și străinătate.

Pe un an . . . . . franci 40.—

NUMERII DE DUMINECA

pot fi abonați deosebit, ca foaie pentru popor, cu 2 fl. pe un an, având o întindere de 8 pagine: cele 4 pagine ale foii de zi, plus un adaus popular de 4 pagine.

Administrația

„TRIBUNA POPORULUI.“

ULTIME ȘTII

Sinodul sârbesc.

Carloveț, 8 Aprilie.

Sinodul arhieresc a ales de episcop al diecesei Bacica (Novi-Sad) pe părintele Savici, până acum arhimandritul mănăstirii Cruședol și unul din cei 3 candidați propuși de patriarhul Brankovici E în vîrstă de 45 ani.

Înainte de alegere, la orele 10 înainte de amiază, s'a ținut slujba bisericească, celebrată de patriarh înconjurat de întreași preoțimea. De față erau și br. Nicolici cu adlatul său Hazay; general-majorul, comandant al fortăreții Petrovaradinului, Komery înainte bisericești o companie de infanterie cu steag și musica militară. Pe când ținu rugăciunea pentru monarch, pușcături dădură atât soldații cât și tunurile postate la malul Dunării, ear musica cântă „Gotteshalte!“

Paradia asta a făcut impresia unei mari nepotriveli din două puncte de vedere: întâi înire pompa și sceneria ei pe deoparte și atât fondul și cadrul puțin însemnat al întîmplării; și apoi: față tocmăi cu destrăbălarea stărilor în biserica sârbească și învinuirilor așa de grave ce planează asupra capului ei.

Editor: Aurel Popovici Barciana.

Redactor responsabil Ioan Russu Șirlianu

„Moda Ilustrată“. Redacția și administrația: Strada Sărindar Nr. 11 în București.

Apare în fiecare Sâmbătă.

A apărut Nr. 7 din 13 Februarie. Odată cu numărul acesta se imparte un supliment gratuit, care reprezintă un tipar croit de foi noi, fără cusătură îndărăt și cu nasturi în părți în mărime naturală.

Cuprinsul acestui număr e variat și interesant atât în ceea ce privește moda cât și partea literară și lucrul de mână. Se continuă publicarea romanului „Oroberta“ de Leon Barracand.

Prețul abonamentului la „Moda Ilustrată“.

Un an în țară. Lei 10—în străinătate. Lei 13.—
Șase luni 5 6.50
Trei luni 3 3.50

Avis important.

Cererile de abonament trebuie însoțite de un mandat postal sau de valoarea abonamentului în mărime postale.

Carte de bucate

A apărut în „Biblioteca noastră“

Poftă bună!

Carte de bucate de Zotti Hodoș atragem atențiunea cetitorilor asupra acestor cărți, care conține sub 420 de numere, peste 600 de rețete și anume cele mai bune rețete din bucătăria practică și modernă. Această carte să poate întrebuința în orice gospodărie românească. Partea cuprinde atât rețetele bucatelor celor mai simple cât și rețete de bucate mai complicate; și adică: Supe, Ciorbe,

arsiete postate, rosoluri, aspicuri galantime, fripturi naționale și franțuzești, torte, parfeuri înghețate, ceaiuri, licheruri etc. etc.

Prețul 70 cr. plus porto 5 cr. se află de vinzare la Dna Zotti Hodoș. Caransebeș.

„Revista ilustrată“, în nrul 1 din anul al doilea are următorul bogat sumar:

După legea cea mai înaltă. O istorie de C. E. Franzos, Cântec. Poezie de G. Coșbuc. Ornatele (Odajdele) preoților idolatri. Tipuri de S. P. Simonu. Când te ved. Poezie de Nițu Din propria ei putere. Novela de G. Simu.

Călindarul Minervei

Cel mai valoros și mai frumos calendar din câte au apărut până acum în limba rom.

Intreg cuprinsul e original.

Cele mai minunate ilustrațiuni ce au ieșit din atelier tip. românesc.

Multe din ele reprezintă localități și porturi din Ungaria și Transilvania.

Călindarul acesta apărut în tipografia Minerva din București e atât de bogat în cuprins atât de frumos în cât ar fi o pagubă pentru preoții, învățătorii, notarii, avocații, medicii și toți inteligenții români, dacă nu s'ar cumpăra acest călindar pe 1899.

Prețul 90 cr. trimis franco.

Se poate cumpăra dela Administrațiunea „Trib. Poporului“.

306 6—10

Feară late de plug
calitate garantată cu semnul de lângă el.

C. F. J.

Foarfece de tuns cail
de Bariquand din Paris 1 bucată
fl. 1.80 2.10 2.45 2.85.

Căpcană (clucă)
patentată pentru prins soboli (cârțițe) o bucată 12 cr. precum și tot felul de clucse (capcane) pentru prins gadine răpitoare și stricăcioase.

Așa numitele furci de fer (furcoi) americane

o bucată	2	3	4	coarne
	0.24	0.32	0.40	cr.

Semnul furcoaelor C.F.J.

Ori care furcă de fer (furcoi) care s'ar rupe în decursul unui an se ia înapoi.

Furcoale pentru fân 1 bucată	2	3	4	coarne
	0.70	0.85	—	
Furcoale pentru gunoi 1 bucată	—	0.85	1.05	cr.

Cumpene de apă

1 bucată	25	30	40	50	60	c/m
	0.60	0.65	0.70	0.75	0.80	

Pile pentru ferestru
Calitate garantată

Cu semnul păharului 1 Duzină	4	4 1/2	5	6	7	8"
	fl. 1.76	2.10	2.50	3.30	4.25	5.45
Cu semnul epure 1 Duzină	fl. 1.76	2.10	2.50	3.30	4.25	5.45

Ferestru-pantlică 1 metru

	12	15	20	25	30	m/m lățime
	fl. 0.40	0.42	0.50	0.62	0.80	cr.

Toate uneltele pentru lucrări de lemn se găsesc la

Carl F. Jickeli, Sibiu (Nagy-Szeben)
Cataloge de prețuri (Preț-curent) se trimit la cerere

Se primesc comande pentru următoarele lucruri:

Circulare și prețuri-curente

NOTE

OPURI ȘI BROȘURI

Strada Aulich Nr. 1.

Strada Aulich Nr. 1.

Tipografia „Tribuna Poporului“, A. P. Barcianu Arad

Prețuri foarte moderate.

Diferite tipărituri pentru bănci

P L I O U R I

Invitări, cărți de vizită, anunțuri funebre

Ori-ce comande se efectuează prompt.